

Returadresse: Arkivverket
Pb.4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO

ARKIVVERKET

SJØFARTSDIREKTORATET

Postboks 2222, Norge
5509 HAUGESUND

Dato	25.1.2022
Din ref.	2022/434-1
Vår ref.	2022/140
Saksbehandler	HANKNU/ARTI

Vedtak om forlenget kassasjon av sertifikater for sjømenn

Vi viser til brev av 3. januar 2022, hvor Sjøfartsdirektoratet søker om forlengelse av perioden for når sertifikater for sjømenn kan kasseres.

I mai 2006 gjorde Riksarkivaren vedtak om bevaring og kassasjon for Sjøfartsdirektoratet. I vedtaket heter det blant annet at sertifikater for sjømenn fra perioden 1989-2005 kan kasseres. Sertifikatene har en gyldighet på fem år før de må fornyes.

Sjøfartsdirektoratet søker nå om tillatelse til å kassere tilsvarende sertifikater for sjømenn også for perioden fra 2006 til og med februar 2013. Fra og med mars 2013 har Sjøfartsdirektoratet fullelektronisk arkiv.

Med hjemmel i arkivloven § 12, jf. arkivforskriften § 16, vedtar Riksarkivaren at sertifikater for sjømenn fra perioden 2006 til og med februar 2013 kan kasseres. Sjøfartsdirektoratet avgjør selv hvor lenge materiale som kan kasseres må oppbevares av administrative og juridiske hensyn.

Med hilsen

Espen Sjøvoll
avdelingsdirektør

Kjetil Reithaug
fagdirektør

ARKIVVERKET
Postboks 4013 Ullevål stadion
0806 OSLO

Søknad om forlengelse av vedtak

Viser til bevarings- og kassasjonsvedtak for Sjøfartsdirektoratets papirarkiv av 29.05.2006, Riksarkivets referanse 2005/22206 ELFU.

Sjøfartsdirektoratet søker om at vedtak som gjelder «sjømannssertifikat» gjøres gjeldende også for perioden 2006 – 28.02.2013 (fra 01.03.2013 ble Sjøfartdirektoratet fullelektroniske også for denne sakstypen). Vi ønsker nå å utføre kassasjon for å frigjøre kapasitet i vårt bortsettingsarkiv. Kopibøker bevares som for årene i forkant. Gi beskjed om dere ønsker ytterligere informasjon.

Fra kassasjonsvedtaket:

SJØMANNSSERTIFIKAT:

	Serier	Antall hyllemeter
Bevares	<ul style="list-style-type: none">KopibøkerKopibøker og journaler fra Manila	Anslagsvis 10 hm.
Kasseres	<ul style="list-style-type: none">Sertifikater for sjømenn 1989-2005.Sertifikatutstedelser i Manila 1994-1998	Anslagsvis 550 hm.

Utdrag fra søknaden i 2005:

Funksjon og innhold:

Siden 1989 har en av Sdirs primærfunksjoner vært å utstede sjømannssertifikater. Arbeidet utføres av underavdelingen Sertifisering og Utdanning, S/U. S/U er en av tre underavdelinger i Sjømannsavdelingen. Frem til 1989 var det Sjømannskontoret hos Mønstringssjefen som utstedte sertifikater. Kontoret har i en periode vært underlagt Arbeidsformidlingen. De regionale sjømannskontorene har avlevert materiale til Statsarkivene, blant annet sertifikatsaker. Behovet for sertifisering kom som følge av økt oppmerksomhet omkring sikkerhet til sjøs. I 1978 ble det vedtatt en internasjonal konvensjon for utdanning og sertifisering. The Standards of Training, Certification & Watchkeeping, *STCW*, ble ratifisert i 1984 og bestod av en rekke anbefalinger knyttet

til sertifisering og utdanning. I 1995 ble det avholdt en ny konferanse og STCW ble revidert. Anbefalingene fra den første konvensjonen ble obligatoriske og det ble utarbeidet en kode som bestemte hva et sertifikat skulle inneholde og hva sertifikatnehaverens arbeid innebar. I tillegg skulle alle land utstede sertifikater. I Norge ble det mellom 1978 til 1995 utstedt flere spesialsertifikat. På det meste ble det utstedt 63 ulike sertifikat. For å rasjonalisere arbeidet knyttet til sertifikater og overholde STCW konvensjonen, er antallet spesialsertifikat redusert til 17. Sertifikatene kan i hovedtrekk deles opp i maskin- og navigatørsertifikater. I tillegg finnes det spesialsertifikat som tankmann, kokk og assessor.

Årlig behandler S/U mellom 15 000 og 20 000 søknader om sertifikat og påtegninger. Utenlandske sjømenn må ha påtegning (endorsement) fra Sdir, i tillegg til utenlandsk sertifikat for å kunne ta hyre på norske skip. Et sjømannsertifikat har en gyldighet på 5 år før det må fornyes. Sjømennene må dokumentere utdanning og fartstid, samt ha godkjent helseattest for å kunne fornye sitt sertifikat. Denne "fornyelsesprosessen" har ført til at sertifikatsseriene i dag omfatter 600 hm, omlag 10 prosent av Sdirs papirarkiv. Dette store omfanget skyldes at hver sakmappe inneholder en sertifikatsøknad/påtegning, kopi av utstedt sertifikat eller påtegning, samt ulik dokumentasjon som blant annet vitnemål, fartstidsoversikt og helseattest.

Fra 2001 ble sertifikatsaker skilt ut i en egen arkivdel. Samtidig fikk sertifikatene en egen kopibok. Arkivet inneholder også sertifikatutstedelser fra utestasjonen i Manila i perioden 1994-1998.

Vurdering:

Sjømannsertifikatene dokumenterer Sdirs funksjon som kontrollorgan for sikkerhet til sjøs. Gjennom sertifisering av sjøfolk påser Sdir at mannskap på norskregistrerte fartøy innehar nødvendige kvalifikasjoner. Vi mener imidlertid at sjømannsertifikatsaken kan kasseres når oppbevaring ikke lenger er nødvendig for arkivskaper og sertifikatnehaver. Saksbehandlingen er svært regelstyrt og gir lite grunnlag for skjønn. Utstedelsen skjer på bakgrunn av vedtatte lover og regler, i tillegg registreres sertifikatene elektronisk.

Vedleggene som følger med sertifikatsøknaden kan gi en viss informasjon om sjømennene som søker, men informasjon om fartstid og sjømanns utdanning vil være dokumentert hos henholdsvis Pensjonstrygden for sjømenn, Maritimt arbeidsgiver – arbeidstager register (fra 1989) og i utdanningsinstitusjonene. Informasjon om forholdene til sjøs og sjøfolks levekår er ivaretatt av arkivene fra Direktoratet for sjømenn, Underavdeling sjøfolk og Kultur- og fritidsavdelingen.

Vedleggene til sertifikatsøknadene kan ha en sekundær funksjon ved behov, for å dokumentere rettigheter overfor offentlige organ. Det kan være aktuelt i forbindelse med tap av fartsoppgave eller ved pensjonssaker. Videre har Sdir på forespørsel ytet en "ekstraservice" til sjøfolk ved å fotokopiere

vedlegg til eldre sertifikatsøknader. Vi har kommet til at disse behovene ikke er tilstrekkelig for å bevare materialet hos Sdir, fordi dokumentasjon av fartstid og utdanning er ivaretatt av andre. Dessuten har ikke Sdir noen plikt til å oppbevare opplysninger i vedleggene, som består av fotokopier. Sdir er pålagt i STCW-95 I/9.4.1 å ha et register over alle utstedte sertifikat. Kravet oppfylles etter vår mening i journaler og kopibøker.

Med hilsen

Helge Thime-Iversen
seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer